

Atelier Barcelona-Manchester

INTERCANVI D'UN GRUP DE PROJECTES DE 5È CURS, FEBRER DE 2006

PER ISA CASANELLES I NILS BECKER

El febrer de 2006 es va organitzar un taller conjunt entre la Manchester School of Architecture i la UPC, sobre la intervenció efímera en un espai públic. Durant una setmana, van treballar conjuntament uns seixanta alumnes de les dues universitats, amb grups mixtos de catalans i anglesos. La diversitat de dos idiomes i dues cultures diferents va ajudar a crear l'energia creativa necessària per viure una setmana plena d'activitat.

La proposta del taller es basava a treballar sobre un espai públic urbà en vies de transformació. Es va escollir un solar, al barri del Poblesec de Barcelona, que llinda amb l'Institut del Teatre. A partir de la reflexió sobre la relació d'aquest espai obert, ubicat en una zona fronterera del barri, i amb el teatre com a expressió artística, s'havia de projectar i materialitzar una intervenció efímera que duraria un dia sencer. Un cop presentades les propostes, se'n van triar tres per construir-les l'últim dia del taller al solar indicat.

A principi de maig, l'experiència es va repetir a Manchester. El mateix esquema de taller es portava a una altra ciutat i a un solar diferent. Aquest cop la reflexió es va enfocar cap a la relació entre un espai nou, ubicat dins un entorn industrial abandonat. L'experiència del primer taller va provocar una millora en el control del temps i el pressupost: es van utilitzar materials més barats i elements reciclats, alhora que s'aconseguien intervencions amb un clar posicionament i amb un fort impacte visual.

El 16 de juny es va inaugurar l'exposició "Interventions" a la Cube Gallery de Manchester. Fins al 16 de setembre, s'hiva poder veure un recull del que van ser aquestes dues setmanes d'intens treball, amb els seus resultats, que representen tot un exercici fascinant de treball en equip i de coneixement humà. L'exposició representa també el resultat final de l'obra efímera, el testimoni d'allò que un dia es va construir i ja ha desaparegut.

És per això que, durant tot el procés de realització de la intervenció efímera, la importància del registre esdevé cabdal.

El registre del procés i del resultat final, mitjançant la fotografia i/o el vídeo, és l'únic vestigi que evidencia el caràcter efímer de l'obra, la seva desaparició. Aquest registre genera un document que, mitjançant la seva manipulació, esdevindrà la pròpia obra d'art.

D'una banda, cal tenir en compte com es fa la presa de imatges de tot el procés; de l'altra, com es manipula el material obtingut.

Registre. La millor manera d'explicar un taller amb un procés creatiu gradual és mitjançant el vídeo o la tira d'imatges (instantànies) fotogràfiques d'un mateix format. Els documents obtinguts són testimoni de la temporalitat lineal de la intervenció i evidencien el destí inapel·lable de la intervenció efímera. Evidentment, les noves tècniques digitals donen més facilitats per obtenir resultats *in situ* i modificar-los posteriorment per mitjà del fotomuntatge o el videoclip.

Manipulacions. El material generat durant el registre de la intervenció conforma el material de la presentació de l'obra. Si emmarquem aquest material dins el concepte generador i el manipulem sota una narrativa personal (artísticament), n'obtidrem l'objecte de representació artística final.

L'objecte final del taller pot, doncs, agafar diverses formes de representació. Una pot ser la simple recollida d'informació espontània. Si a aquest recull hi afegim un component subjectiu, estudiant els angles i la temporalitat lineal de la presa d'imatges, n'assolirem un segon grau. I, finalment, si hi incorporem una narrativa personal, sedimentarem la instal·lació efímera amb un objecte que esdevindrà una obra d'art reproduïble.

www.cube.org.uk/exhibitions

“Incluso en la reproducción mejor acabada falta algo: el aquí y ahora de la obra de arte, su existencia irrepetible en el lugar donde se encuentra.”

Walter Benjamin,
La obra de arte en la época de su reproductibilidad técnica

